

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. ASER-54
din 05.07.2018**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, art.12 și art. 20 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul privind monitorizarea schemei de ajutor de stat existent referitor la scutirea aplicată mărfurilor introduse în/scoase de pe teritoriul vamal al țării de către agenții economici din raionalele de est ale Republicii Moldova înregistrați la Camera Înregistrării de Stat și materialele anexate,

A CONSTATAT:

1. În conformitate cu art.341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare - Acord de Asociere), Republica Moldova și-a asumat angajamentul de aliniere a schemelor de ajutor de stat existente la acquis-ul Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.
2. Potrivit art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutor existent este ajutor de stat, respectiv schemă de ajutor de stat sau ajutor individual, care există înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat (din data de 16.08.2013).
3. În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (3) al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul ajutorului de stat urmează să prezinte Consiliului Concurenței toată informația necesară pentru Registrul ajutoarelor de stat.
4. Potrivit prevederilor art. 20 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Consiliul Concurenței are obligația să monitorizeze ajutoarele de stat existente în derulare pentru a verifica respectarea prevederilor actelor juridice în baza cărora acestea au fost acordate.

5. Totodată, în conformitate cu art. 12 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă în urma activității de monitorizare a unui ajutor de stat existent Consiliul Concurenței constată că ajutorul existent nu mai este compatibil cu prezenta lege, acesta îi cere furnizorului să ia măsurile necesare pentru a elimina incompatibilitatea respectivă.
6. Serviciul Vamal a raportat măsura de sprijin acordată agenților economici din raioanele de est ale Republicii Moldova înregistrați la Camera Înregistrării de Stat, reorganizată prin fuziune cu Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” în baza Hotărârii Guvernului nr. 314 din 22.05.2017, privind constituirea Agenției Servicii Publice, (în continuare – IP ”Agenția Servicii Publice”).

II.CONTEXTUL MĂSURII

7. Măsura de sprijin este acordată în baza următoarelor prevederi:

- Potrivit prevederilor pct. 1 a Hotărârii Guvernului nr.1001 din 19.09.2001 cu privire la declararea mărfurilor de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova, procedura declarării și vămuirii mărfurilor introduse în/scoase de pe teritoriul vamal al țării de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova înregistrați la IP,,Agenția Servicii Publice”, se va efectua în funcție de regimul vamal solicitat, fără perceperea drepturilor de import și a plății pentru poluarea mediului, cu condiția rămânerii mărfurilor pe teritoriul necontrolat de către organele constituționale;
- În conformitate cu prevederile pct. 3 a Hotărârii Guvernului nr. 792 din 08.07.2004 despre aprobarea Regulamentului privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control, mărfurile produse de persoanele juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, situați pe teritoriul Republicii Moldova și înregistrați permanent la IP,,Agenția Servicii Publice”, dar care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al țării, livrate în adresa persoanelor juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, situați pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, la trecerea prin posturile vamale interne de control sunt scutite de plata impozitelor și a taxelor (cu excepția accizelor) la prezentarea actului în original al Camerei de Comerț și Industrie ce confirmă originea autohtonă a acestora.
- În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (5) al Legii nr. 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, operațiunile de import-export efectuate de către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar se scutesc de taxa pentru efectuarea procedurilor vamale în modul aprobat de Guvern.
- Conform prevederilor art. 4 alin. (6) al Legii nr. 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, operațiunile de import-export efectuate de către

agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar se realizează în modul aprobat de Guvern.

- În conformitate cu prevederile art. 4 alin (5) al Legii nr. 1054 din 16.06.2000 pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal*, operațiunile de import-export efectuate de către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar se realizează în modul aprobat de Guvern;
 - Conform prevederilor art. 11 alin. (6) al Legii nr. 1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului, se scutesc de taxa pentru mărfurile ce cauzează poluarea mediului în procesul utilizării, mărfurile introduse pe teritoriul vamal al țării de către persoanele fizice și juridice de pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al acesteia, înregistrate la Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova, cu condiția rămânerii mărfurilor respective pe teritoriul necontrolat de către organele constituționale ale Republicii Moldova;
8. Hotărârea Guvernului nr. 1001 din 19.09.2001 cu privire la declararea mărfurilor de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova a intrat în vigoare, la data de 19.09.2001. Prin urmare, măsura de sprijin raportată de către Serviciul Vamal a început a fi implementată înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, fiind astfel un ajutor existent.

III. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN

9. Măsura de sprijin raportată constă în scutirea totală de la plata a drepturilor de import și scutirea totală de la plata pentru poluarea mediului a mărfurilor introduse în/scoase de pe teritoriul vamal al țării de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova înregistrați la IP Agenția Servicii Publice, cu condiția rămânerii mărfurilor pe teritoriul necontrolat de către organele constituționale.
10. Conform prevederilor art. 117 al Codului Vamal, în cazul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală și în alte cazuri prevăzute de legislație, se percep, ca drepturi de import și, respectiv, drepturi de export, următoarele:
- taxa vamală;
 - taxa pe valoarea adăugată;
 - accizele;
 - taxa pentru proceduri vamale;
11. În conformitate cu prevederile art.6 alin.(9) din Codul Fiscal, scutirea totală sau parțială de la plata impozitelor reprezintă facilitate (înlesnire) fiscală, care este o formă a ajutorului de stat prevăzută de art.6 alin.(2) al Legii nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
12. Valoarea măsurii de sprijin raportată de către Serviciul Vamal pentru perioada 2014-2016 este prezentată în Tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1

Măsura de sprijin acordate sub formă de scutiri aplicate mărfurilor introduse în/scoase de pe teritoriul vamal al țării de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova înregistrați la Agenția Servicii Publice

Nr. ord.	Indicator	2014	2015	2016
A	B	1	2	3
1.	Valoarea măsurii de sprijin raportate, mii lei	644 643	1 612 501	1 854 584

Sursa: Formularele de raportare a ajutoarelor de stat nr. RG0010352, nr. RG0010650, nr. RG0010979, nr. RG001095311.

IV. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

- 13.** Potrivit art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul de stat este o măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:
- este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
 - conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
 - este acordată în mod selectiv;
 - denaturează sau riscă să denatureze concurența.
- a) Este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă**
- 14.** Ajutorul de stat se exprimă prin transmiterea de bunuri publice către un beneficiar sau prin renunțarea furnizorului la anumite venituri viitoare, certe sau posibile pe care le-ar obține de la un beneficiar.
- 15.** Scutirea totală sau parțială de la plata impozitelor reprezintă renunțarea furnizorului la anumite venituri viitoare, certe sau posibile pe care le-ar obține de la un beneficiar.
- 16.** Beneficiarul unei facilități fiscale poate fi contribuabilul - subiect al impunerii, care este persoana fizică sau juridică în sarcina căreia legea a instituit obligația de plată a unui impozit sau taxe sau o altă obligație de efectuare a anumitor prelevări la bugetul național.
- 17.** În conformitate cu prevederile art.5 al Codului fiscal al Republicii Moldova, contribuabilul, subiect al impunerii este persoana care, conform legislației fiscale, este obligată să calculeze și/sau să achite la buget orice impozite și taxe, penalitățile și amenzile respective; persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să rețină sau să perceapă de la altă persoană și să achite la buget plățile indicate.

18. Calitatea de subiect al impunerii este condiționată de existența raporturilor juridice care se formează între contribuabil (plătitor) și stat în baza obligației fiscale, statul dispunând de o creanță fiscală asupra contribuabilului.
19. Relațiile fiscale cu sistemul bugetar sunt la baza apariției obligației bugetare, respectiv a rapoartelor juridice între stat și persoanele determinate de lege (contribuabili). Astfel, impunerea se răsfrânge asupra persoanelor care au relații fiscale cu sistemul bugetar național.
20. Luând în considerație faptul că de scutirea acordată prin măsura de sprijin examinată beneficiază agenții economici care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar al Republicii Moldova, conchidem că prin acțiunile date nu se renunță la venituri bugetare viitoare, certe sau posibile.
21. Astfel, prin măsura de sprijin acordată în baza Hotărârii Guvernului nr. 1001 din 19.09.2001 cu privire la declararea mărfurilor de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova, nu are loc renunțarea la veniturile de stat care urmau a fi încasate de la agenții economici din raioanele de est al Republicii Moldova deoarece beneficiarul măsurii nu poate fi considerat contribuabil în sensul art. 5 alin. 2) din Codul Fiscal al Republicii Moldova, atâta timp cât aceștia nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al țării.
22. Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 792 din 18.06.2004 se scutesc de la plata impozitelor și taxelor, mărfurile produse de persoanele juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, situați pe teritoriul Republicii Moldova și înregistrați (permanent) la IP "Agenția Servicii Publice", dar care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al țării, livrate în adresa persoanelor juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, situați pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, la trecerea prin posturile vamale interne de control la prezentarea actului în original al Camerei de Comerț și Industrie, care confirmă obținerea integrală a mărfurilor pe teritoriul țării în sensul art.20 din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal;
23. Pentru mărfurile, care se consideră autohtone conform art. 1 pct.2) lit. a-d din Codul vamal al Republicii Moldova, taxele vamale nu se percep;
24. Luând în considerare cele expus, se menționează faptul că scutirea de la plata taxelor și impozitelor acordate persoanelor juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, situați pe teritoriul Republicii Moldova și înregistrați la IP "Agenția Servicii Publice", dar care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al țării, este acordată în corespundere cu politica fiscală și vamală a Republicii Moldova.
25. Ținând cont de faptul că prin măsurile date nu are loc transmiterea de bunuri publice către un beneficiar sau renunțarea furnizorului la anumite venituri bugetare viitoare, certe sau posibile pe care le-ar obține de la un beneficiar, deoarece acesta nu are relații fiscale cu sistemul bugetar al țării, constatăm că această măsură nu este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă.

26. În situația în care nu este îndeplinită una din condițiile prevăzute la art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, este exclusă posibilitatea existenței ajutorului de stat, respectiv nu este necesară examinarea celorlalte condiții prevăzute de lege.
27. Astfel, măsura de sprijin raportată de către Serviciul Vamal privind acordarea scutirii aplicate mărfurilor introduse în/scoase de pe teritoriul vamal al țării de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova înregistrați la IP "Agenția Servicii Publice" nu întrunește cumulativ condițiile prevăzute de art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, prin urmare aceasta nu constituie ajutor de stat.

Reieșind din constatările expuse, în vederea realizării angajamentelor asumate prin art.341 al Acordului de Asociere între Republica Moldova pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 și a obiectivelor stabilite în Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, precum și în temeiul art. 39, art.41 al Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012 și art. 3, art. 12 și art. 20 al Legii nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A constata faptul că măsura de sprijin acordată în baza prevederilor art.4 alin.(5)-(6) al Legii nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, art. 4 alin. (2) al Legii nr.1417 din 17.12.1997 pentru punerea în aplicare a titlului III din Codul fiscal, art. 4 alin.(5) al Legii nr.1054 din 16.06.2000 pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal, art. 11 alin.(6) al Legii nr.1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului precum și în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1001 din 19.09.2001 cu privire la declararea mărfurilor de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova, Hotărârea Guvernului nr. 792 din 08.07.2004 despre aprobarea Regulamentului privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control, nu constituie ajutor de stat în sensul art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. Ministerul Finanțelor și Serviciul Vamal vor exclude din informația prezentată anual Consiliului Concurenței pentru completarea Registrul ajutorului de stat, măsura de sprijin acordată în baza prevederilor art.4 alin.(5)-(6) al Legii nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, art. 4 alin. (2) al Legii nr.1417 din 17.12.1997 pentru punerea în aplicare a titlului III din Codul fiscal, art. 4 alin.(5) al Legii nr.1054 din 16.06.2000 pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal, art. 11 alin.(6) al Legii nr.1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului precum și în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1001 din 19.09.2001 cu privire la declararea mărfurilor de către agenții

economici din raioanele de est ale Republicii Moldova, Hotărârea Guvernului nr. 792 din 08.07.2004 despre aprobarea Regulamentului privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control.

3. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință Ministerul Finanțelor și Serviciul Vamal.
4. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE